

Indførelse af lodstvang for skibe, som passerer de danske stræder, er i strid med traktaten af 14. marts 1857 om Sund- og Bæltoldens afløsning.

Denne traktat er indgået mellem Danmark på de ene side og en række andre lande på den anden side. Konventionen udgør et specielt traktatgrundlag for de danske stræders folkeretlige stilling og kan påberåbes også af ikke-kontraherende stater.

Brug af danske lodser i skibe under sejlads i de danske gennemsejlingsfarvande må derfor baseres på en frivillig ordning, hvorefter andre søfartsnationer accepterer, at visse af deres skibe, hvis sejlads kan medføre en særlig forureningsrisiko, tager dansk lods.

En sådan frivillig ordning kan tilvejebringes ved, at FN's rådgivende søfartsorganisation (IMCO) efter indstilling fra et eller flere medlemslande vedtager en rekommandation, som henstiller, at nærmere angivne typer eller størrelser af skibe opfylder bestemte besejlingsregler. Praksis har vist, at en af IMCO vedtagen rekommandation følges af næsten alle skibe.

Det må dog bemærkes, at de af IMCO hidtil vedtagne rekommandationer ikke har indeholdt krav om, at skibe i internationalt farvand skal tage lods, men IMCO forventes i dette efterår at afslutte behandlingen af et dansk forslag om oprettelse af en rute for store skibe gennem danske farvande og en til ruten knyttet rekommandation, som bl. a. indebærer, at skibe med en dybgang på 13 m og derover skal tage dansk lods ved passage af ruten.

Skibe, der anløber danske havne eller som besejler danske farvande andre end gennemsejlingsfarvundene, kan med hjemmel i såvel lodsloven som loven om skibsfartens betryggelse pålægges lodstvang. Det må anses for ønskeligt og rimeligt, at dette bringes til at gælde for de i lovforslagets § 9 omhandlede skibe, hvilket vil kunne ske som et vilkår for tilladelse til anløb.

Sundhedsstyrelsen er den kompetente centralmyndighed, når det drejer sig om transport af radioaktivt stof. Statens institut for Strålehygiejne har en døgnvagtordning, og ved uheld kan trækkes på andre myndigheder, herunder politik, civilforsvarskorps, Risø. Det er sundhedsstyrelsens op-

fattelse, at med de anvendte godkendte transportbeholdere er sandsynligheden for overlast med alvorlige konsekvenser yderst ringe, og at spørgsmålet om, hvorvidt risikoen for uheld bør reduceres yderligere ved anvendelse af lods, bør afgøres på internationalt plan. De internationalt anerkendte retningslinier for sikker transport af radioaktivt materiale er i øvrigt meget rigoristiske, men nævner intet om lods.

Undervisningsministeren kan henholde sig til ovenstående og finder, at der, i det omfang krav kan stilles om lodstvang, er tilstrækkelig hjemmel til at stille dette som vilkår i medfør af § 9.

Spørgsmål 15:

Ad § 9: Omfatter udtrykket „dansk territorium“ også internationale gennemsejlingsfarvande?

Svar:

Danske retsregler på dette område henviser til internationale regler for fremmede skibes sejlads såvel i nationale farvande, dvs. i ydre og indre territorialt farvand, som i internationalt farvand. Forholdet er herefter det, at nukleare skibes besejling af dansk farvand i henhold til lovforslagets § 9, der iøvrigt er en gentagelse af hidtidige, gældende regler, forudsætter tilladelse af de danske myndigheder, for så vidt angår sejlads i indre territorialt farvand, herunder havne, havneindløb, bugter, fjorde, medens en sådan tilladelse ikke skal indhentes ved sejlads i og gennem ydre territorialt farvand eller på internationalt område, f. eks. internationale stræder som Øresund og Storebælt. På grund af sin større vanddybde vil Storebælt rent faktisk være mest anvendelig som gennemsejlingsområde; et nukleart drevet skib, der benytter Storebælt udelukkende til gennemsejling, vil således under gennemsejlingen være uden for danske myndigheders kompetence. Lovforslagets § 9 vil blive bragt i anvendelse i de tilfælde, hvor et nukleart drevet skib ønsker at besejle dansk, indre territorialt farvand, f. eks. med henblik på havneanløb.

Spørgsmål 16:

Ad § 12: Eksempler på straffebestemmelser i tilsvarende udenlandsk lovgivning udbedes.